

בצל הזיכרון

במלאת עשור לרצח ראש-הממשלה לשעבר, נערך עולם התרבות הישראלי בהתאם: ב"בצלאל" מעלים תערוכה של עבודות בהשראת האירוע ■ דבורה עומר וסמדר שיר מוציאות ספרים המתארים את ילדותו ונערותו ■ והסימפוניית של ירושלים תקיים קונצרט לזכרו

יהודית יהב ורונה קופרבוים

איך נראית התגובה האמנותית לרצח רבין ממרחק 10 שנים? האם ליצירות אמנות יש בכלל השפעה חב' רתית או פוליטית? בשאלות אלה עוסקת התערוכה '4 בנובמבר 1995: רצח ברטרופסקיטיבה', שתיפתח ב-10 לחודש בגלריה "בצלאל" ברדום תל-אביב. בנר סף ייצאו למדפים שני ספרים לנוער העוסקים בחייו של המנהיג המנוח, והסימפוניית של ירושלים תקיים לזכרו קונצרט מיוחד.

בתערוכה "בצלאל" עוסקים בנרצח, ברוצח, בא- קט הרצח עצמו ובזעזוע שאחריו. היא כוללת ציורים, הדפסים, תהריטים, וידאו וצילום, ואפילו פסיפס אבן ופסל מלגו.

כך, למשל, יוצג תצלום מוגדל של דיוקן יגאל עמיר סמוך לדיוקנו של מרדכי ואנונו בעבודה של מר טי מורחי, קישור קריקטוריסטי בין רבין להיטלר יק- בל הד בעבודה של דוד וקשטיין, ניר הוד "שחזור" את הרצח בנוסה הוליוודי ויהושע סימון יעמיד את הסצי- נה המזעזעת כמשחק בכובות פליימוביל.

עוד משתתפים בתערוכה: יגאל תומרקין, לאה ניר קל, דוד ריב, מוטי מורחי, דוד טרטקובר ורבים אחרים. את התערוכה אוצרות ד"ר דנה אריאלי-הורוביץ, ראש היחידה לתיאוריה והיסטוריה בבצלאל, וד"ר דליה מנור, מורה במכללה ומתמחה באמנות הישרא- לית. במקביל יראה אור ספרה של דנה אריאלי-הורור- ביץ "יוצרים בעומס יתר: רצח רבין, אמנות ופוליטי- קה". התערוכה מתבססת על הספר, שכולל ראיונות

דיוקן של מנהיג. עבודתו של דוד ריב - ללא כותרת

על האמנים ועבודותיהם.

ויש עוד. החל מסוף השבוע יוצגו במשכן הכנסת ובמרכז רבין כרוזות שעיצבו סטודנטים במחלקה לעי- צוב גרפי במכללת שנקר. בפרויקט, המתקיים מטעם מרכז רבין, התבקשו סטודנטים לעצב כרוזות בנושא "עשר שנים אחרי".

בנוסף, שני ספרי נוער העוסקים בחייו של יצחק רבין יוצאים בימים אלה לאור: 'נשבעתי אמונים' מאת דבורה עומר (הוצאת כנרת-זב"מ), שמלווה את רבין הילד והנער מילדותו בתל-אביב הקטנה ועד גיוסו לפלמ"ח. הספר נכתב על בסיס תחקיר מפורט, שכלל שיחות רבות של עומר עם האחות רחל רבין. "במפגשים שאני עורכת עם קוראים בני-נוער הם שואלים על חייו של רבין ורוצים לדעת איזה ילד הוא

היה", מספרת עומר.

הספר השני, 'ניבר' מאת סמדר שיר (הוצאת ידי- עות אחרונות), מציג את ניני - ילדה המגלה סמוך ליום הולדתה העשירי כי היא קרויה על שמו של ראש הממשלה הנרצח (ניבר הוא רבין מהסוף להתחלה). על רקע התמודדות עם המסגרת המשפחתית המור- כבת, נתקפת ניבר סקרנות עזה לדעת מי היה רבין וכיצד התפתח מאבקו למען השלום. מסעה בעקבותיו של רבין הופך גם למסע של התבגרות.

גם התזמורת הסימפונית של ירושלים תציין את מותו של רבין בקונצרט מיוחד שיועלה מחר באולם הנרי קראון בתיאטרון ירושלים. בקונצרט, שיכיל פרקים מתוך תפילות הנאמרות בעת קבורה, ישתת- פו חיה סמיר והמקהלה הפילהרמונית תל-אביב.